

**LIETUVOS
TEISMAI**

**Kokias paslaugas teikia
Nacionalinė teismų administracija?**

Kas yra teismas?

Teismas yra įstaiga.

Teisme dirba teisėjai.

Teisėjai sprendžia ginčus.

Ginčai gali kilti tarp žmonių
arba tarp žmogaus ir įstaigos.

Pavyzdžiui, ginčas gali kilti
dėl pinigų, kai žmonės nesutaria,
kiek reikia sumokėti už darbą.
Tad teismas aiškina, kas yra teisybė,
kai žmonės ar įstaigos nesutaria.

Teismas taip pat pasako,
kas padarė nusikaltimą.
Pavyzdžiui, teismas pasako,
ar žmogus tikrai ką nors pavogė,
jeigu jį apkaltino vagyste.

Teismas priima sprendimus pagal įstatymus.

Įstatymai yra visos šalies taisyklės.

Tai reiškia, kad teismas dirba pagal tas taisykles.

Svarbiausios taisyklės yra parašytos Konstitucijoje.

Žmonės, kurie gyvena Lietuvoje, turi elgtis pagal Lietuvos įstatymus.

Tai reiškia, kad visi žmonės turi laikytis tų pačių taisyklių.

**LIETUVOS
TEISMAI**

Lietuvoje yra daug teismų.

Visi kartu jie vadinasi

Lietuvos teismai.

Kas yra Nacionalinė teismų administracija?

Nacionalinė teismų administracija yra valstybės įstaiga.

Nacionalinė reiškia visos Lietuvos.

Ši įstaiga padeda dirbti visiems Lietuvos teismams.

Toliau šiame tekste Nacionalinę teismų administraciją vadinsime **Įstaiga**.

Kokias paslaugas Įstaiga teikia teismams?

1. Įstaiga padeda dirbti Teisėjų tarybai.

Teisėjų taryba yra teisėjų grupė. Tą grupę sudaro 17 teisėjų. Teisėjai yra teismo darbuotojai. Teisėjų taryba sprendžia svarbiausius teismų klausimus.

Pavyzdžiui, Teisėjų taryba:

- Sprendžia, ką teismuose reikia keisti, kad teismai dirbtų geriau.
- Rūpinasi, kaip yra išrenkami nauji teisėjai.

2. Įstaiga padeda dirbti teismų komisijoms.

Teismų komisija yra grupė žmonių, kurie kartu sprendžia skirtingus klausimus. Yra daug teismų komisijų. Pavyzdžiui, viena komisija atrenka žmones, kurie nori tapti teisėjais. Kita komisija tikrina, ar teisėjai gerai dirba.

Kaip Įstaiga padeda dirbti Teisėjų tarybai ir teismų komisijoms?

Įstaiga surenka visus dokumentus, kurių reikia darbui.

Įstaigos darbuotojai dalyvauja Teisėjų tarybos ir teismų komisijų susitikimuose. Po susitikimų Įstaigos darbuotojai užrašo visus svarbius sprendimus. Įstaigos darbuotojai žiūri, kaip visi laikosi sprendimų.

3. Įstaiga rūpinasi teisėjų darbu.

Tai reiškia, kad Įstaiga:

- Rengia mokymus teisėjams, kaip geriau dirbti.
- Rengia egzaminus žmonėms, kurie nori tapti teisėjais.

Per egzaminą žmonės turi parodyti, ką žino apie įstatymus.

Tie žmonės, kurie išlaiko egzaminą, gali tapti teisėjais.

- Prižiūri elektronines teismų paslaugas ir rūpinasi, kad jos gerai veiktų.

Elektroninės teismų paslaugos yra teismų paslaugos internete.

Šiomis paslaugomis gali naudotis žmonės, kurie turi bylą teisme.

Byla yra klausimas,
į kurį teismas turi rasti atsakymą.
Pavyzdžiui, kiekvienas nusikaltimas
gali būti nauja byla.
Teismas turi nuspręsti,
kas yra kaltas dėl nusikaltimo.
Pavyzdžiui, kas pavogė pinigus.

Naudotis teismų paslaugomis
internete yra patogiu, nes:

- Nereikia vykti į teismo pastatą.
- Visą informaciją apie bylą
matote savo kompiuteryje.
- Informaciją iš teismo gaunate
greičiau negu, pavyzdžiui,
paprastu paštu.

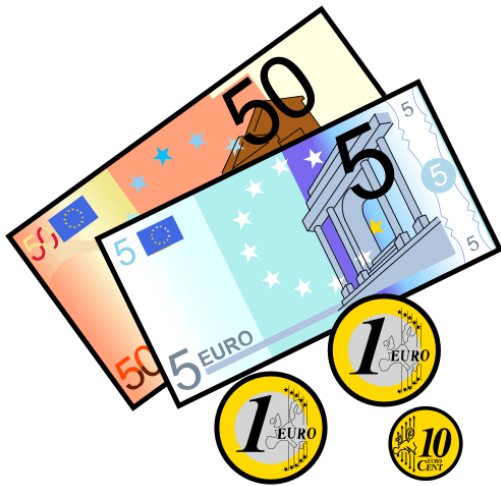
Elektroninės teismų paslaugos yra:

- interneto puslapis **e.teismas.lt** ir
- Lietuvos teismų informacinė sistema **LITEKO**.

Interneto puslapyje **e.teismas.lt** galima:

- Siųsti dokumentus teismui per kompiuterį.
- Matyti informaciją apie savo bylą.
- Gauti žinutes iš teismo apie savo bylą.
- Sumokėti žyminį mokestį.

Žyminis mokestis yra pinigai, kuriuos reikia sumokėti valstybei. Šį mokestį moka visi žmonės, kurie kreipiasi į teismą.

A screenshot of the LITEKO website search interface. The browser address bar shows 'liteko.teismai.lt/viesinimas/pub/hearing/search'. The page has a blue header with the 'LITEKO' logo and the text 'LITUVOS TEISMAI'. Below the header, there is a search form titled 'Vieša tvarkaraščių paieška'. A red arrow points to the 'Privaloma laisvė' dropdown menu. Other fields in the form include 'Bylos tipas ir informacija', 'Bylos Nr.', 'Teismo proceso Nr.', 'Posėdžio data nuo' (with a date picker set to '2026-09-10'), 'Posėdžio data' (with a date picker set to 'yyyy-mm-'), 'Fizinis asmuo' (selected) and 'Juridinis asmuo' (unselected) radio buttons, 'Vardas', 'Pavardė', 'Gimimo data', and 'Asmens kodas'.

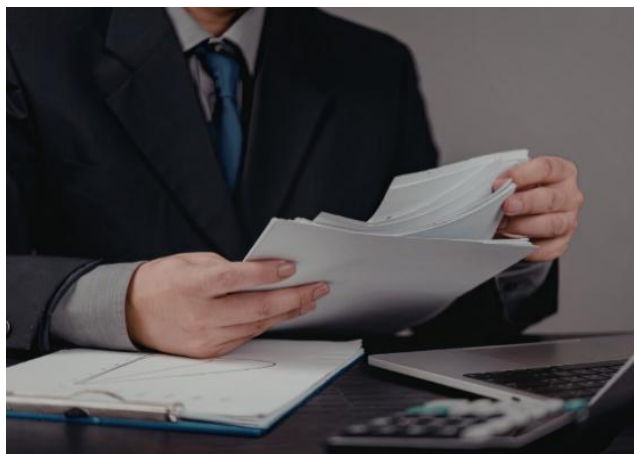
Lietuvos teismų informacinėje sistemoje **LITEKO** jūs galite rasti informaciją apie teismo posėdžius. Teismo posėdis yra susitikimas, kai teismas sprendžia bylą.

4. Įstaiga rūpinasi teismų biudžetu ir pastatais.

Biudžetas yra visi teismų pinigai. Įstaiga padalina pinigus visiems Lietuvos teismams.

Įstaiga rūpinasi teismų pastatais. Pavyzdžiui, suranda meistrus, jei teismo pastatui reikia remonto.

Įstaiga perka daiktus ir įrangą, kurių reikia teismams.

Pavyzdžiui:

- baldus,
- kompiuterius,
- kompiuterių programas.

5. Įstaiga renka informaciją apie teismus.

Įstaiga renka informaciją apie tai, kokius darbus padarė teismai.

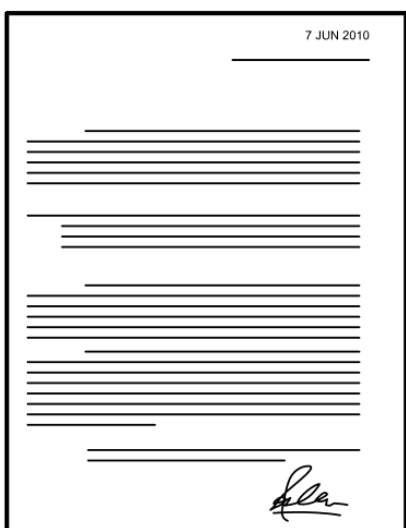
Įstaiga rašo ataskaitas apie teismų darbą.

Ataskaita yra dokumentas apie tai, kas buvo padaryta.

Ataskaitoje yra surašoma informacija apie darbus.

Pavyzdžiui, kiek bylų per metus išsprendė teisėjai.

Ataskaitos padeda žmonėms sužinoti, ar teismai dirba gerai.

Kokias paslaugas Įstaiga teikia visiems žmonėms?

Įstaiga:

- Atsako į žmonių klausimus.
- Priima prašymus ir skundus.

Prašymas yra dokumentas.

Prašymą žmonės rašo tada, kai ko nors prašo.

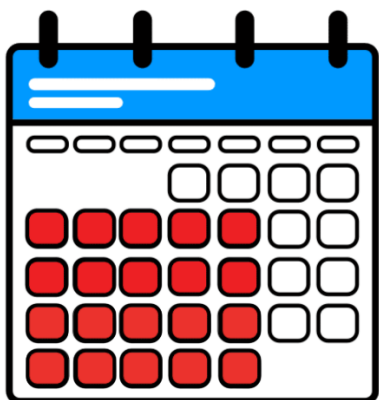
Pavyzdžiui, Jūs norite daugiau sužinoti apie teismo darbą. Tada Jūs rašote prašymą.

Skundas taip pat yra dokumentas, kuriame žmogus parašo, kad kažkas yra blogai. Pavyzdžiui, Jūs rašote, kad teisme kas nors pasielgė neteisingai.

Jei norite gauti kokios nors
informacijos iš Įstaigos,
Jums reikės parašyti prašymą.

Įstaiga turi prašymo pavyzdį.
Prašymo pavyzdį galite parsisiųsti į
savo kompiuterį, jei paspausite
mėlyną tekstą apačioje

[Prašymas gauti informaciją.](#)

Įstaigos darbuotojai
į Jūsų prašymą ar skundą
atsakys per 20 darbo dienų.

Tai yra **asmenų aptarnavimas**.

Kaip susisiekti su Įstaiga?

Jeigu turite klausimų, Jūs galite:

- Paskambinti telefono numeriu
+370 5 268 5186.

- Parašyti elektroninį laišką.
Įstaigos elektroninio pašto adresas
yra info@teismai.lt.

- Atvykti į Įstaigą.
Įstaigos adresas yra
Leono Sapiegos gatvė 15, Vilnius.

Šis tekstas yra parašytas lengvai suprantama kalba.

Lengvai suprantama kalba reikalinga žmonėms,
kuriems yra sunku suprasti įprastus tekstus.

Lengvai suprantama kalba padeda jiems
sužinoti naujos informacijos.

Tokių tekstų jau yra įvairiose pasaulio šalyse.

Tekstą lengvai suprantama kalba parengė Nacionalinė teismų administracija.

Tekstą redagavo Inga Daraškienė.

Tekstą vertino Elzė Armonaitė ir Rytis Mitrius.

Vertinimą koordinavo Giedrius Bagdonas.

Iliustracijos:

- arasaac.org
- canva.com
- teismai.lt

Lengvai suprantamos kalbos Europoje ženklas
European Easy-to-Read Logo: Inclusion Europe.

Daugiau informacijos apie šį ženklą
anglų kalba galite perskaityti čia:

<https://www.inclusion europe.eu/easy-to-read/>

